

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/172500-332467

Op de op 6 april 2022 ontvangen aanvraag van Stichting Stadlander, te Bergen Op Zoom, om een ontheffing krachtens artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor de herinrichting van de Kastanjelaan 121, Mimosastraat 30 en Oude Wouwsebaan 30, postcodegebied 4621, te Bergen Op Zoom.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
5 december 2022

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer H. Janssen
Clustermanager

BESLUIT

Onderwerp

Op 6 april 2022 hebben wij van Stichting Stadlander een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van de herinrichting van de Kastanjelaan 121, Mimosastraat 30 en Oude Wouwsebaan 30, postcodegebied 4621, te Bergen Op Zoom.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan Stichting Stadlander, Rooseveltlaan 150, 4624 DE, te Bergen op Zoom, de gevraagde ontheffing te verlenen, op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2026;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I, deel uitmaken van deze ontheffing;
- III. aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften', en ook dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de deze ontheffing:
 - Ecologische quickscan Mimosastraat & Kastanjelaan (Regelink Ecologie & Landschap, rapportnummer: RA20480-02, datum: 5 april 2022), hierna: quickscan
 - Onderzoek huismus, gierzwaluw, vleermuizen Mimosastraat & Kastanjelaan, Bergen op Zoom (Regelink Ecologie & Landschap, rapportnummer: RA21174-01, datum: 5 april 2022), hierna: nader onderzoek
 - Mitigatieplan gewone dwergvleermuis Mimosastraat & Kastanjelaan, Bergen Op Zoom (Regelink Ecologie & Landschap, rapportnummer: RA21515-02, datum: 6 april 2022), hierna: activiteitenplan
 - Aanvullingen van 28 oktober 2022
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locatie(s) van de mitigerende maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden.

Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om zo'n voorlopige voorziening te vragen is, dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Voorschriften.....	5
Procedurele overwegingen	8
Inhoudelijke overwegingen.....	9
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	9
1.1 <i>Beschermingsregimes</i>	9
1.2 <i>Interim omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	9
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep	10
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	10
2.2 <i>Onderzoek soorten</i>	10
2.3 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	10
2.4 <i>Alternatievenafweging</i>	11
2.5 <i>Belang van de aanvraag</i>	11
2.6 <i>Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding</i>	11
3. Conclusie.....	15
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	16
Bijlage 2. Locatie van de mitigerende maatregelen.....	17
Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	18

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, doch uiterlijk twee weken voor aanvang van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere handelingen als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de mitigerende maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 5) en de aanvullende gegevens van 28 oktober 2022.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk twee weken voor de start van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat in de toelichting op het aanvraagformulier:

https://www.brabant.nl/applicaties/producten/wet_natuurbescherming_ontheffing_beschermde_soorten_16411

Specifieke voorschriften

10. *Tijdelijke voorzieningen:* De tijdelijke voorzieningen dienen conform het betreffende (actuele) Kennisdocument te zijn gerealiseerd met betrekking tot locatie. Het gaat hierbij met name om de hoogte van de kasten en vrije aanliegroute.
11. *Ongeschikt maken:* De te slopen bebouwing dient voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Aangezien er gefaseerd gesloopt wordt dient alle bebouwing met dezelfde fasering ongeschikt gemaakt te worden. Het ongeschikt maken dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober. De actieve periodes zijn afhankelijk van de weersomstandigheden en het seizoensverloop. Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen moeten de weersomstandigheden overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen.
12. *Ongeschikt maken:* Wanneer een opening permanent wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen via een exclusion flap de verblijfplaats kunnen verlaten. Wanneer dit niet zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. Openingen die in eerste instantie afgedicht dienen te worden met een exclusion flap mogen pas permanent afgesloten worden na het uitvoeren van een controleronde (zie voorschrift 14). In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is.
13. *Ongeschikt maken:* Bij het permanent ongeschikt maken van (potentiële) verblijfplaatsen mag geen opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) gebruikt worden. Uithardend schuim mag alleen gebruikt worden, nadat de woningen al ongeschikt zijn gemaakt, er een controleronde heeft plaatsgevonden en er is vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.
14. *Controleronde:* Voorafgaand aan de werkzaamheden, na het ongeschikt maken, dient een controleronde te worden uitgevoerd. Tussen het ongeschikt maken en de controleronde dienen ten minste drie dagen te zitten. De controleronde dient plaats te vinden in de actieve periode van vleermuizen. Tijdens de gehele controleronde dienen de weersomstandigheden geschikt te zijn conform het geldende Vleermuisprotocol ten aanzien van de op dat moment aanwezige functie en soort, met uitzondering van de neerslag (tijdens de gehele controleronde moet het droog zijn). Daarnaast mogen de vleermuizen na de controleronde geen toegangsmogelijkheden meer hebben tot de te slopen bebouwing. Er kan pas gestart worden met de sloop na de expliciete toestemming van de ecooloog.
15. *Verwijderen tijdelijke voorzieningen:* De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente verblijfplaatsen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform het betreffende Kennisdocument en aangetroffen functie. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare periode, dit is voor vleermuizen de winterperiode (15 oktober tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van de ecooloog.
16. *Permanente voorzieningen:* De spouw dient op de volgende wijze geschikt gemaakt te worden:
 - Bij het creëren van verticale (staande) invliegopeningen moet deze 1,7-2,5 bij 4,0 cm zijn (b x h). Bij een horizontale (liggende) invliegopening dient deze 4,0 bij 1,7-2,5 cm (b x h) te zijn. Hierbij geldt de lengte van 4,0 cm als ondergrens.
 - De verblijfplaats in de spouw heeft een minimale grootte van 50 centimeter breed bij 80 centimeter hoog.
 - Tussen de spouwmuur en het isolatiemateriaal dient ten minste drie centimeter ruimte te zijn. De vleermuizen moeten zowel aan de buitenmuur als de isolatielaag kunnen hangen.
 - In geen geval mag er vliesdoek of damp-open folie worden gebruikt, omdat de dieren hierin na verloop van tijd verstrikt kunnen raken.

- Vleermuiskeutels moeten voldoende naar beneden kunnen vallen. Er dient te worden voorkomen dat vleermuismest zich in een kleine ruimte kan gaan ophopen.
 - De locatie van de open stootvoegen dienen te worden vastgelegd in het logboek.
 - In het logboek dient met behulp van tekst én foto's te worden vastgelegd hoe de binnenkant en de buitenkant van de verblijfplaatsen eruit komt te zien.
 - Vleermuizen mogen niet in aanraking kunnen komen met isolatiemateriaal.
17. *Permanente voorzieningen:* De permanente inbouwkasten voor de gewone dwergvleermuis dienen een binnenmaat van minimaal 50 centimeter breed en minimaal 80 centimeter hoog te hebben. Voorbeelden voor het realiseren van een verblijfplaats met deze afmetingen zijn het creëren van maatwerkverblijfplaatsen in de spouwruimtes, het schakelen van kleine prefabkasten of het inbouwen van een grote (kraam)kast. Het is ook toegestaan om in plaats van de inbouwkasten extra permanente voorzieningen te creëren door op vier extra locaties de spouwmuur geschikt te maken voor vleermuizen.
18. *Permanente voorzieningen:* De inbouwkasten mogen niet op dezelfde locatie als de open stootvoegen of de verblijfplaatsen in de spouwmuur worden geplaatst. Daarnaast dient de spreiding van de voorzieningen voldoende te zijn om twee paarterritoria te kunnen bevatten. Hiervoor dient de spreiding van de voorzieningen vergelijkbaar te zijn met de spreiding van de huidige verblijfplaatsen. De locatie van de inbouwkasten en de open stootvoegen dienen te worden opgenomen in het logboek.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 6 april 2022 hebben wij van Stichting Stadlander een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen.

De aanvraag is op 28 oktober 2022 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/172500.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Voor de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing vanuit de Wnb is vereist hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

Deze aanvraag is niet getoetst aan het onderdeel Natura 2000 van de Wnb. Mogelijk is hiervoor ook een vergunningplicht op grond van de Wnb aan de orde. Als dit het geval is dient de aanvrager ook deze bij de provincie aan te vragen.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten het slopen van de bebouwing in het plangebied en het realiseren van nieuwbouw in de vorm van een schoolgebouw en woningen. Ingrepen die daartoe in het plangebied plaatsvinden bestaan uit:

- Het slopen van gebouwen;
- Het verwijderen van bomen en overig groen;
- Het bouwrijp maken van het terrein;
- Het plaatsen van bouwkeet, materialen e.d.;
- Het realiseren van nieuwbouw;
- Het aanbrengen van bestrating;
- Het aanplanten van nieuw groen.

De start van de werkzaamheden is gepland in het tweede kwartaal van 2023. De ingreep vindt gefaseerd plaats. Begin april 2023 wordt de voormalige Mercedesgarage ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Medio april 2023 wordt dit gebouw gesloopt. Vervolgens wordt in het derde kwartaal in 2023 op deze locatie een nieuwe school gebouwd. De oplevering van de nieuwe school is in het derde kwartaal van 2024. In oktober van 2024 wordt de huidige school ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Vervolgens kan dit gebouw met bijbehorende loods in het vierde kwartaal van 2024 worden gesloopt. Op deze locatie worden in 2025 nieuwe woningen gerealiseerd. Naar verwachting worden de werkzaamheden in het vierde kwartaal van 2025 beëindigd.

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij aanvraag gevoegde rapportage van het nader onderzoek.

Op 5 februari 2021 heeft een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Hieruit is gebleken dat het plangebied mogelijk behoort tot het leefgebied van onder andere vleermuizen. Het nader onderzoek naar de gewone dwergvleermuis heeft plaatsgevonden in 2021, conform het Vleermuisprotocol 2021.

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

In het plangebied zijn twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Eén paarverblijfplaats bevindt zich in het schoolgebouw van Basisschool De Grebbe en één paarverblijfplaats bevindt zich in de voormalige Mercedesgarage. De exacte locaties van de verblijfplaatsen zijn niet bekend. Bij de school gaat het vermoedelijk om een verblijfplaats in de spouwmuur, welke toegankelijk is via kantpannen en open stootvoegen. Bij de voormalige Mercedesgarage gaat het vermoedelijk om een verblijfplaats tussen een gevelplaat en de stenen muur.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden vernield en vleermuizen worden verstoord.

Dit is een overtreding van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb.

2.4 Alternatievenafweging

Het project is locatie gebonden. De huidige school is verouderd en dient vernieuwd te worden. Het is wenselijk om de nieuwe school zeer nabij de locatie van de oude school te plaatsen. Door gefaseerd te werken kan de oude school behouden blijven tot dat de nieuwe is gebouwd, zodat de leerlingen van de school onderwijs op de huidige locatie kunnen blijven volgen.

Het is niet mogelijk om de paarverblijfplaatsen te behouden. Vanwege de woningnood dienen er nieuwe woningen te worden gebouwd. Daarnaast is de huidige bebouwing niet om te bouwen naar nieuwe woningen en een nieuw schoolgebouw. Door eventuele renovatiewerkzaamheden zouden de aanwezige verblijfplaatsen eveneens verloren gaan.

Bij de planning van de werkzaamheden is rekening gehouden de gewone dwergvleermuis. Er zijn ruim een jaar voor de ingreep tijdelijke voorzieningen opgehangen. Daarnaast worden de gebouwen ongeschikt gemaakt buiten de kwetsbare periode voor de gewone dwergvleermuis.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.5 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van het belang 'van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

Het is algemeen bekend dat er in Nederland sprake is van een grote behoefte aan nieuwbouwwoningen en dat er voor 2030 een enorme nieuwbouwopdracht aanwezig is. Er moeten op nationaal niveau 900.000 woningen gebouwd worden. Dit is vastgelegd in de Kamerbrief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 9 juni 2021 met kenmerk 2021-0000288558. De ontwikkeling betreft onder andere de aanleg van woningen. De aanleg van deze woningen draagt bij aan het oplossen van de woningnood.

De basisschool De Grebbe moet een duurzame toekomst krijgen. Nieuwbouw is daarbij de beste optie gebleken, gezien de staat van het gebouw. Het binnenklimaat, het energieverbruik en de indeling van de ruimtes voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang voldoende onderbouwd is om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In het activiteitenplan (hoofdstuk 5) en de aanvullende gegevens van 28 oktober 2022 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Tijdelijke voorzieningen

- Er zijn in de directe omgeving van het plangebied acht vleermuiskasten geplaatst voor gewone dwergvleermuizen (model VK PL 01, Vivara Pro). Deze kasten zullen blijven hangen tot minimaal zes maanden nadat permanente verblijfplaatsen in de nieuwbouw gerealiseerd zijn. De kasten zijn op 22 februari 2022 geplaatst aan de naastgelegen woningen aan de Seringstraat en Oude Wouwsebaan.

- Desgewenst kunnen een jaar na afronding van de nieuwbouw (of eerder indien vastgesteld is dat de in de nieuwbouw aangebrachte voorzieningen door vleermuizen in gebruik genomen zijn) de tijdelijke vleermuiskasten worden verwijderd. Mocht tot verwijdering worden overgegaan, dan zal dit te gebeuren op een moment dat de kasten niet door vleermuizen worden gebruikt.

Ongeschikt maken en controle ronde

- Van de gebouwen waarin zich de paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis bevinden zullen alle openingen afgesloten worden. Dit zal gebeuren met 'exclusion flaps'. Het aanbrengen van de flappen zal drie tot zeven dagen voordat de sloopwerkzaamheden van start gaan gebeuren. Het plaatsen van de flappen zal onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen worden uitgevoerd.
- Nadat het gebouw ongeschikt gemaakt is voor vleermuizen zal het gebouw minimaal drie dagen met avondtemperaturen van meer dan 10 °C ongemoeid blijven staan alvorens wordt overgegaan tot de sloop. Dit is noodzakelijk om vleermuizen die zich toch nog onverhoopt ergens in het gebouw bevinden de kans te geven het gebouw te verlaten.
- Wanneer de periode tussen het ophangen van de exclusion flaps en de sloop meer dan zeven dagen bedraagt, dan zullen na zeven dagen de openingen afgesloten worden, bijvoorbeeld met rondschuim, en zullen de exclusion flaps worden weggehaald.

Werkwijze

- Als tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen zullen de werkzaamheden onmiddellijk worden stopgezet en zal een vleermuisdeskundige worden geraadpleegd over de manier waarop de werkzaamheden verder uitgevoerd kunnen worden met zo min mogelijk negatieve effecten voor de aangetroffen vleermuizen.
- Bij verdere (toekomstige) werkzaamheden binnen het plangebied zal worden gezorgd dat het plangebied en de directe omgeving niet méér of op andere locaties verlicht worden dan in de huidige situatie het geval is. Door verlichting kan verstoring van vleermuizen optreden, waardoor vleermuizen het gebied gaan mijden.
- Indien gebruik van kunstmatige verlichting gedurende de uitvoering van de werkzaamheden noodzakelijk is, zal deze zoveel mogelijk beperkt worden en gericht worden op die plaatsen waar verlichting nodig is. Uitstraling van verlichting naar boven, naar water en naar de omgeving toe zal zoveel mogelijk voorkomen worden door gebruik te maken van armaturen die licht bundelen.
- Alle werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op de gewone dwergvleermuis zullen aantoonbaar worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen.

Permanente voorzieningen

- Bij de realisatie van de school worden op vier plaatsen meerdere open stootvoegen gecreëerd in de gevel op de eerste en tweede verdieping. Deze bevinden zich op minimaal 3 meter hoogte en op alle windrichtingen, vleermuizen krijgen ook de mogelijkheid om zich via de hoek naar een ander gevel te verplaatsen. De afmetingen van de nieuwe invliegopeningen worden minimaal 14 tot maximaal 20 millimeter breed. De ruimte tussen de buitenmuur en afgedekte isolatielaag zal minimaal 3 centimeter breed (breedte luchtspouw) zijn. Doordat de open stootvoegen nabij de hoeken worden aangebracht, hebben vleermuizen de mogelijkheid om zich eenvoudig tussen spouwruimtes achter gevels op twee windrichtingen te verplaatsen. Ook worden open stootvoegen zo aangebracht, dat vleermuizen eerst op de muur kunnen landen en vervolgens een spouwmuur kunnen inkruipen. Ten minste rondom deze openingen bestaat het buitenblad uit ruw materiaal, zodat vleermuizen hierop kunnen landen en de openingen in kunnen kruipen. Wanneer steenwol o.i.d. als isolatiemateriaal wordt gebruikt, wordt dit afgedekt met stevig, plastic gaas (maaswijdte van 3 tot 10 millimeter). Het plastic gaas heeft steeds een oppervlakte van minimaal 100 x 160 cm, zodat vleermuizen op dit oppervlak zowel aan de buitenmuur als de isolatielaag (met gaas) kunnen hangen.

- In de bebouwing worden vier inbouwkasten van model IB VL 08 (in totaal 4) en model IB VL 07 (in totaal 4) gerealiseerd. De kasten worden op elke windrichting en steeds per twee geschakeld, zodat vleermuizen verder opzij kunnen kruipen en de kasten worden op minimaal op 4 meter hoogte geplaatst.

De locaties van de tijdelijke voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

De tijdelijke voorzieningen zijn kleiner dan de maten die worden aangegeven in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). De in dit project gebruikte kasten zijn echter in het verleden effectief gebleken als tijdelijke mitigatie voor zomer- en paarverblijfplaatsen. Daarom kunnen wij in dit geval akkoord gaan met een afwijking van het Kennisdocument met betrekking tot de afmetingen van de tijdelijke voorzieningen.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Wij nemen in aanvulling op deze maatregelen extra voorschriften op. Het betreft de volgende aanvullende mitigerende maatregelen:

- *Tijdelijke voorzieningen:* De tijdelijke voorzieningen dienen conform het betreffende (actuele) Kennisdocument te zijn gerealiseerd met betrekking tot locatie. Het gaat hierbij met name om de hoogte van de kasten en vrije aanvliegroute. Wij nemen dit voorschrift op om de kans op ingebruikname van de voorzieningen te vergroten.
- *Ongeschikt maken:* De te slopen bebouwing dient voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Aangezien er gefaseerd gesloopt wordt dient alle bebouwing met dezelfde fasering ongeschikt gemaakt te worden. Het ongeschikt maken dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober. De actieve periodes zijn afhankelijk van de weersomstandigheden en het seizoensverloop. Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen moeten de weersomstandigheden overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen. Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.
- *Ongeschikt maken:* Wanneer een opening permanent wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen via een exclusion flap de verblijfplaats kunnen verlaten. Wanneer dit niet zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. Openingen die in eerste instantie afgedicht dienen te worden met een exclusion flap mogen pas permanent afgesloten worden na het uitvoeren van een controleronde (zie voorschrift 14). In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is. Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen hun verblijfplaats altijd kunnen verlaten via een exclusion voorziening nadat de verblijfplaatsen ontoegankelijk zijn gemaakt.
- *Ongeschikt maken:* Bij het permanent ongeschikt maken van (potentiële) verblijfplaatsen mag geen opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) gebruikt worden. Uithardend schuim mag alleen gebruikt worden, nadat de woningen al ongeschikt zijn gemaakt, er een controleronde heeft plaatsgevonden en er is vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn. Wij nemen dit voorschrift op om te voorkomen dat vleermuizen vastkleven of verstrikt raken in het (vul)schuim of onverhoopt opgesloten worden.
- *Controleronde:* Voorafgaand aan de werkzaamheden, na het ongeschikt maken, dient een controleronde te worden uitgevoerd. Tussen het ongeschikt maken en de controleronde dienen ten minste drie dagen te zitten. De controleronde dient plaats te vinden in de actieve periode van vleermuizen. Tijdens de gehele controleronde dienen de weersomstandigheden geschikt te zijn conform het geldende Vleermuisprotocol ten aanzien van de op dat moment aanwezige functie en soort, met uitzondering van de neerslag (tijdens de gehele controleronde moet het droog zijn). Daarnaast mogen de vleermuizen na de controleronde geen toegangsmogelijkheden meer hebben tot de te slopen bebouwing. Er kan pas gestart

worden met de sloop na de expliciete toestemming van de ecoloog. Dit voorschrift wordt opgenomen omdat vleermuizen bij onjuiste weersomstandigheden mogelijk niet uitvliegen met als gevolg dat de bebouwing mogelijk onterecht vleermuisvrij kan worden verklaard.

- *Verwijderen tijdelijke voorzieningen:* De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente verblijfplaatsen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform het betreffende Kennisdocument en aangetroffen functie. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare periode, dit is voor vleermuizen de winterperiode (15 oktober tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van de ecoloog. Wij nemen dit voorschrift op om te waarborgen dat er te allen tijde voldoende vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn in (de omgeving van) het plangebied.
- *Permanente voorzieningen:* De spouw dient op de volgende wijze geschikt gemaakt te worden:
 - Bij het creëren van verticale (staande) invliegopeningen moet deze 1,7-2,5 bij 4,0 cm zijn (b x h). Bij een horizontale (liggende) invliegopening dient deze 4,0 bij 1,7-2,5 cm (b x h) te zijn. Hierbij geldt de lengte van 4,0 cm als ondergrens.
 - De verblijfplaats in de spouw heeft een minimale grootte van 50 centimeter breed bij 80 centimeter hoog.
 - Tussen de spouwmuur en het isolatiemateriaal dient ten minste drie centimeter ruimte te zijn. De vleermuizen moeten zowel aan de buitenmuur als de isolatielaag kunnen hangen.
 - In geen geval mag er vliesdoek of damp-open folie worden gebruikt, omdat de dieren hierin na verloop van tijd verstrikt kunnen raken.
 - Vleermuiskeutels moeten voldoende naar beneden kunnen vallen. Er dient te worden voorkomen dat vleermuis mest zich in een kleine ruimte kan gaan ophopen.
 - De locatie van de open stootvoegen dienen te worden vastgelegd in het logboek.
 - In het logboek dient met behulp van tekst én foto's te worden vastgelegd hoe de binnenkant en de buitenkant van de verblijfplaatsen eruit komt te zien.
 - Vleermuizen mogen niet in aanraking kunnen komen met isolatiemateriaal.

Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de verblijfplaats in de spouw op de juiste wijze wordt gerealiseerd.

- *Permanente voorzieningen:* De permanente inbouwkasten voor de gewone dwergvleermuis dienen een binnenmaat van minimaal 50 centimeter breed en minimaal 80 centimeter hoog te hebben. Dit voorschrift wordt opgelegd, omdat de voorgestelde permanente inbouwkast niet voldoet aan het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). In paragraaf 3.2 van het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis staat dat permanente voorzieningen in muren een grootte van minimaal 50 x 80 centimeter moeten hebben. Omdat alle in het kennisdocument beschreven voorzieningen een grotere hoogte dan breedte hebben, kan er ook vanuit worden gegaan dat dit hier ook het geval moet zijn. Daarom moet de voorziening minimaal 80 centimeter hoog en 50 centimeter breed te zijn. Het gaat hierbij om de verblijfsruimte, dus de binnenmaten van de verblijfplaats moeten minimaal 50 centimeter breed en minimaal 80 centimeter hoog zijn. Voorbeelden voor het realiseren van een verblijfplaats met deze afmetingen zijn het creëren van maatwerkverblijfplaatsen in de spouwruidtes, het schakelen van kleine prefabkasten of het inbouwen van een grote (kraam)kast. Het is ook toegestaan om in plaats van de inbouwkasten extra permanente voorzieningen te creëren door op vier extra locaties de spouwmuur geschikt te maken voor vleermuizen.
- *Permanente voorzieningen:* De inbouwkasten mogen niet op dezelfde locatie als de open stootvoegen of de verblijfplaatsen in de spouwmuur worden geplaatst. Daarnaast dient de spreiding van de voorzieningen voldoende te zijn om twee paarterritoria te kunnen bevatten. Hiervoor dient de spreiding van de voorzieningen vergelijkbaar te zijn met de spreiding van de huidige verblijfplaatsen. De locatie van de inbouwkasten en de open stootvoegen dienen

te worden opgenomen in het logboek. Wij nemen dit voorschrift op om te borgen dat er voldoende spreiding is tussen de voorzieningen.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij gevraagde ontheffing. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

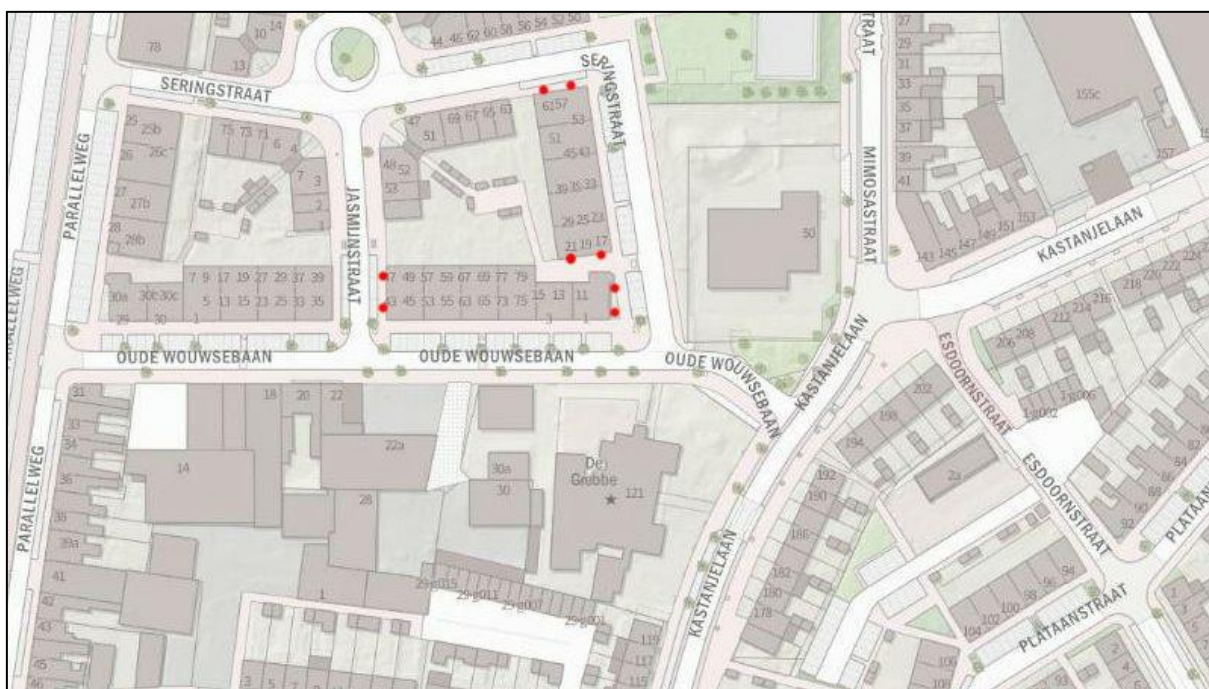
Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

Figuur 1. Locatie Kastanjelaan en Mimosastraat in Bergen op Zoom. De activiteiten vinden plaats binnen de omliggende gebieden.

BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen (rode stippen).

BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN**Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten**

Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten

Gegevens

Aanvraagnummer Z/172500

Naam initiatief Stichting Stadlander

Ontheffingsperiode voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2026

Ontheffinghouder Stichting Stadlander

Naam aanvrager De heer J. Van De Sanden

Adres Rooseveltlaan 150

PC-Woonplaats 4624 DE, Bergen op Zoom

Gegevens**werkzaamheden:**

Contactpersoon uitvoering
werkzaamheden

Telefoonnummer (vast)

Telefoonnummer (mobiel)

Ecoloog betrokken bij
uitvoering (incl. tel. nr.)

Locatie(s) werkzaamheden

Datum gereedkomen
compensatiemaatregelen

Datum start
werkzaamheden

Overzicht planning
werkzaamheden

.....

.....

.....

.....

.....

Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord

RetouradresOmgevingsdienst Brabant Noord
Email: info@odbn.nl

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Stichting Stadlander, Kastanjelaan, Mimosastraat en Oude Wouwsebaan, postcodegebied 4621, te Bergen Op Zoom, Z/172500

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 5 december 2022 een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben **verleend** (kenmerk: Z/172500-332467) aan Stichting Stadlander, Rooseveltlaan 150, 4624 DE, Bergen op Zoom voor de herinrichting van de Kastanjelaan, Mimosastraat en Oude Wouwsebaan, postcodegebied 4621, te Bergen Op Zoom. De ontheffing is geldig voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2026.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 6 december 2022 tot en met 16 januari 2022 6 weken **ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website <https://www.brabant.nl/loket/vergunningen-meldingen-en-ontheffingen>.

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden. Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u vriendelijk om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoon (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om een voorlopige voorziening te vragen is dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/172500 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, december 2022